

Dnr 441421
2021-02-09

Finansrapport tertial 3, 2020

Uppföljning av finanspolicyns riktlinjer och beslut tagna på delegation

Den av Kommunfullmäktige antagna finanspolicyn innehåller riktlinjer för kommunkoncernens tillgångs- och skuldhantering. I finanspolicyn regleras att rapportering ska ske till kommunstyrelsen i samband med delårs- och årsbokslut. Finansrapport tertial 3, 2020 är en återrapportering till kommunstyrelsen av tillgångs- och skuldförvaltningen per 31:a december 2020.

Ekonomidirektören m. fl. har bemyndigande att på kommunstyrelsens vägnar besluta om upptagande av lån enligt KS beslut 2019-12-03 Dnr 19KS385. Finansrapporten är en återrapportering av beslut tagna på delegation under tertial 3, 2020.

Finansieringsrisk, jämförelse mot finanspolicy

Finansieringsrisk är risken att inte ha tillgång till det kapital som verksamheten kräver eller att finansieringen endast kan erhållas till ökade kostnader.

Tabell: Genomsnittlig kapitalbindningstid kommunkoncernen

Nyckeltal	Prognos framåt	2020-12-31	2019-12-31	2018-12-31
Ej under 2 år och samtliga lån ska kunna återbetalas inom 15 år		2,70 år	2,69 år	2,33 år
Högst 45% av lånestocken får förfalla inom 12 månader		25 %	33 %	32 %

Ränterisk, jämförelse mot finanspolicy

Ränterisk är risken att räntorna på marknaden rör sig upp eller ned över tid, vilket medför att räntekostnaderna för verksamheten förändras.

Tabell: Genomsnittlig räntebindningstid kommunkoncernen

Nyckeltal	Prognos framåt	2020-12-31	2019-12-31	2018-12-31
Skall vara 3 år med en tillåten avvikelse på max +/- 12 månader (2 - 4 år)	←	2,45 år	2,80 år	2,53 år
Minst 10% och högst 45% räntejusteras varje 12 månaders period	←	38 %	33 %	26 %

Gävle kommunkoncern ligger rätt enligt finanspolicyen på alla nyckeltal, se ovan. Kapitalbindning har ökad under tertial 3, d.v.s. en mindre del av låneportföljen förfaller inom ett år, vilket beror på att en stor del av portföljen förfallit under denna period och lånen har rullats på längre löptider.

Räntebindningen har minskat under tertial 3, d.v.s. ränterisken har tillfälligt ökad. Detta beror på att ränteswappar avslutats i förtid under tertial 3. Ambitionen är att räntebindningen ska öka igen och ränterisken ska successivt sänkas under 2021.

Nyckeltal

Tabell: Gävle kommunkoncern, 2020-12-31 (2019-12-31)

	Koncernen
Total låneskuld, mnkr*	7 049 (6 550)
Snitt kapitalbindning, år	2,70 (2,69)
Snitträntebindning, år	2,45 (2,80)
Snittränta	0,92 % (1,28 %)
Kapitalförfall inom 12 månader, %	25 (33)
Ränteförfall inom 12 månader, %	38 (31)

* Låneskulden består av externt upptagna lån i kommunens internbank som förmedlas till koncernbolagen, samt externt upptagna lån i Gävle Stadshus AB genom internbankens försorg.

Känslighetsanalys

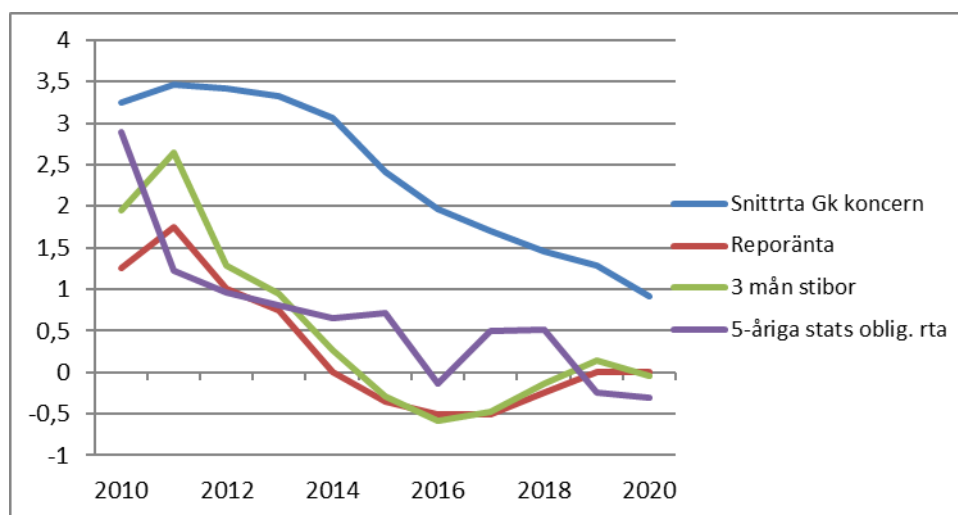
Kommunkoncernens resultat påverkas av ränterörelser. Kostnadsökningen på årsbasis vid 1 procentenhets ränteökning, på lån med rörlig ränta och fast ränta som förfaller inom ett år är 12 mnkr.

Tabell: Jämförelse, räntor och KPI, mellan december 2020 och december 2019

	2020-12-31	2019-12-31
Riksbankens reporänta	0,0 %	0,0 %
Stibor ränta 3-månader	-0,05 %	0,15 %
5-årig swap ränta	0,03 %	0,39 %
Inflationsutveckling, KPI	0,2 %	1,8 %

Räntehistorik

Jämförelse av Gävle kommuns snittränta mot andra räntor under perioden 2010 - 2020.

Ränteprognos

Tabell: Nivå på kommunens upplåningsräntor per 2020-12-31, samt prognos

	2020-12-31	6 mån	1 år	2 år
Rörlig ränta*	0,05%	0,10%	0,15%	0,20%
2 års ränta	0,05%	0,10%	0,15%	0,20%
5 års ränta	0,25%	0,30%	0,35%	0,45%
10 års ränta	0,70%	0,80%	0,90%	1,00%
*knuten till 3-mån Stibor				

Marknadsläge/information

Ekonomi

Den svenska ekonomin har haft en snabb återhämtning efter det dramatiska raset i våras, förutom de hårt drabbade sektorerna resor, hotell och restaurang. BNP beräknas bli 4% under 2021, en markant förbättring från

minus 3%, 2020. BNP och arbetslöshet har i Sverige och många delar av världen, klarat sig relativt bra tack vare en expansiv ekonomisk politik. Dagens gynnsamma finansiella förhållanden som hjälper återhämtningen och skapar ökande tillgångspriser innebär även risk för framtida bubblor och finansiella kriser.

Räntor

Inflationen i Sverige bedöms ligga under målet på 2 % de kommande åren vilket innebär fortsatt låga räntor. Reporäntan ligger kvar på 0 % de kommande 3 åren, enligt Riksbanken, vilket förankrar korta/rörliga räntor kring "nollan". Räntor med längre löptider påverkas av fler parametrar än de korta. Risken finns att långa räntor kan röra sig uppåt kommande år då utbud av obligationer kommer öka drastiskt i takt med de flesta länders ökade skuldsättning. I denna bedömning vägs även in att utrymmet för lägre långräntor är i det närmaste obefintligt då de ligger nära noll.

Gävle kommunkoncerns upplåning under 2020, jmf. med KF:s kreditram

Kommunfullmäktige har fastställt en kreditram 2020 för extern upplåning i koncernen, kommunen och per bolag. Koncernen har 4 446 mnkr kvar att utnyttja av kreditramen för 2020. Bolagen har totalt 2 454 mnkr kvar att nyttja av kreditramen för 2020. Kommunkoncernen ligger med ett plussaldo på 1 295 (236) mnkr på koncernkontot per 2020-12-31 och nyttjar ingenting av den för koncernkontot totala checkkrediten hos Nordea på 300 mnkr. Gävle kommun har ett positivt saldo på 1 518 (199) mnkr, se sammanställning i tabellen nedan.

Tabell: Gävle kommunkoncerns saldo på koncernvalutakonto, kredit på koncernvalutakonto, externa och interna lån per 2020-12-31

Enhet/Bolag (mnkr)	Banksaldo KvK	Checklimit*	Externa lån	Egna lån	Kreditram-2020	Kvar att nyttja**	Interna lån
Gävle Stadshus AB	-90,5	-200	0	-769	950	91	0
AB Gavlegårdarna	61,5	-300	-2 750	-100	3 400	612	0
Gävle Energi AB koncern	18,5	-140	-600		1 180	599	382
Gävle Hamn AB	46,5	-100	-1 185		1 400	262	0
Gävlefastigheter koncern	-344,3	-731	-1 045		1 695	306	928
Gävle Parkeringsservice AB	-14,5	-70	0		160	146	0
Gästrike Vatten AB koncern	62,9	-250	-560		750	253	0
Gästrike Räddningstj. Förb.	72,1	0	0		0	72	0
Gästrike Återvinnare koncern	-37,5	-80	-10		140	93	0
Gästrike Ekogas AB	2,8	-20	-130		150	23	0
Summa bolag	-222,5	-1 891	-6 280	-869	9 825	2 454	1 310
Gävle kommun	1517,5	-300	0		300	1 818	0
Ej fördelat					175	175	
Summa	1295,0		-6 280	-869	10 300	4 446	1 310
*Intern checkkredit							
extern kredit, Nordea							
** G=F+(B+D+E)							

Kommunen och bolagen har en kontinuerlig dialog angående likviditetssituation, lånebehov, saldon på respektive koncernvalutakonto alternativt nyttjande av koncernkredit, i strävan efter så effektiv likviditetshantering som möjligt. Under 2021 kommer Gävle kommunens likviditet minska bland annat genom att medlen ska lånas ut till bolagen.

Redovisning av lån – upplåning, amortering och utlåning

Gävle kommunkoncern har under året ökat sin externa upplåning med totalt 500 mnkr. AB Gavlegårdarna har ökat sina lån med 250 mnkr. Gävle Hamn AB har ökat sina lån med 50 mnkr samt Gävle Vatten AB med 250 mnkr. Gävle Energi AB har minskat sin skuld med 50 mnkr.

Tabell: Gävle kommunkoncerns externa upplåning per 2020-12-31

Låneskuld (mnkr)	IB, 2020-01-01	Upplåning	Amortering	UB, 2020-12-31	Andel %, Saldo
Kommuninvest	5900	649		6549	92,9%
Handelsbanken	50		50	0	0,0%
Swedbank	100			100	1,4%
NIB	100		100	0	0,0%
Cert total	400			400	5,7%
Summa	6550	649	150	7049	100,0%
Varav GSAB borgen	769			769	
Exkl. GSAB borgen	5781	649	150	6280	

Tabell: Förmedlade lån till kommunala bolag per 2020-12-31

Förmedlade Lån (mnkr)	IB, 2020-01-01	Upplåning	Amortering	UB, 2020-12-31	Andel %, Saldo
GSAB	769			769	10,9%
AB Gavlegårdarna	2500	250		2750	39,0%
Gavlefastigheter	1045			1045	14,8%
Gävle Energi AB	650		50	600	8,5%
Gästrike Ekogas AB	130			130	1,8%
Gästrike Återvinnare	10			10	0,1%
Gävle Hamn AB	1135	50		1185	16,8%
Gävle Vatten AB	311	349	100,0	560	7,9%
Summa	6550	649	150	7049	100,0%

Redovisning av nyupplåning, under tertial 3, 2020-09-01 – 2020-12-31 (mnkr)

Nyupplåning	Kredittid	Kreditinstitut	Ränta*	Fast/rörlig	Belopp
Gävle Vatten AB	2 år	Kommuninvest	3-mån Stibor+0,54%	Rörlig	40
Summa					40
* inkl. administrativ avgift					

Interna lån, s.k. reverslån (för dessa lån har inte internbanken något externt lån)

Gavlefastigheter AB har under 2020 amorterat sina reverslån med 208 mnkr. Gävle Energi AB har under 2020 amorterat sitt reverslån med 60 mnkr. Sammantaget uppgår den interna utlåningen från Gävle kommun till kommunala bolag och övriga med 1 419 mnkr.

Tabell: Utlämnade reverslån till kommunala bolag och övriga (mnkr)

Reverslån (mnkr)	IB, 2020-01-01	Upplåning	Amortering	UB, 2020-12-31
Gavlefastigheter AB	1 135		208	928
Gävle Energi AB	443		60	382
Bomhus Folketshus	6			6
Brynäs Fastighets AB	105		2	103
Summa	1 689		270	1 419

Gävle kommuns placeringar

Kommunfullmäktige beslutade 2018-06-18 § 12 Dnr 18KS24 i enlighet med Kommunstyrelsens förslag att uppdra åt styrelsen i Kommungaranti Skandinavien Försäkrings AB att utifrån föreliggande affärsmässiga förutsättningar avveckla Gävle kommuns ägande i bolaget genom likvidation eller försäljning. Under 2020 har bolaget varit under likvidation. Sista utskiftningen av medel från bolaget skedde 2020-12-29. Totalt återfördes 760 344 408 kr. Gävle kommuns anskaffningsvärde för aktierna i Kommungaranti Skandinavien Försäkrings AB var 708 740 kr, som motsvarade bokfört värde i kommunen.

Enligt beslut i kommunfullmäktige 2020-11-30 (dnr 20KS475) skall Gävle kommun arbeta för att minimera skuldsättning samt att kommunstyrelsen gavs i uppdrag att redovisa möjligheterna för och de ekonomiska konsekvenserna av förtidslösen av del av ansvarsförbindelsen gällande pensioner.

Enligt beslut i kommunfullmäktige 2020-11-30 (dnr 20KS337) skall en utbyggd internbank införas i Gävle kommunkoncern. Genom denna funktion finns möjligheten att på sikt säkerställa koncernens bolags kapitalbehov även med överlikviditet från kommunen.

Efter beslut om hantering av eventuell lösen av pensionsåtagande samt framtagna plan för samlad koncernupplåning kan det finnas behov av beslut kring placering av tillgångar, beroende på dess storlek. Befintlig likvid förstärker fram till dess likvidsituationen med anledning av Covid-19, där Kommuninvest har lämnat önskemål om längre framförhållning från kommunerna sida gällande behovet av nytt kapital samt att Gävle kommun har infört rutiner för att förstärka leverantörers och bolagskunders likviditet.

Martin Svaleryd
Ekonomidirektör

Jens Fornander
Finanscontroller